

60-річчя

члена-кореспондента НАН України

О.М. ПОНОМАРЕНКА

14 січня виповнилося 60 років відомому вченому в галузі геохронології та геохімії членові-кореспондентові НАН України Олександрові Миколайовичу Пономаренку.

О.М. Пономаренко народився 1950 р. у с. Положаї Переяслав-Хмельницького району Київської області. 1970 року закінчив Київський геологорозвідувальний технікум. Вищу освіту здобув на геологічному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, який закінчив у 1979 р. Потім навчався в аспірантурі при Інституті геохімії і фізики мінералів АН УРСР (нині — Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України). Тут він подолав шлях від інженера до заступника директора з наукової роботи. У 1988 р. Олександр Миколайович захистив кандидатську дисертацію на тему «Геохронологія докембрійських утворень Росинсько-Тікицького району Українського щита», а в 2003 р. — докторську дисертацію на тему «Уран-свинцева геохронологія раннього докембрію Українського щита».

О.М. Пономаренко — фахівець у галузі ізотопної геохронології та геохімії ізотопів. Він проводить геохронологічні дослідження, спрямовані на реконструкцію ранніх етапів історії геологічного розвитку Українського щита (УЩ), досконало володіє сучасними ізотопно-геохронологічними методами досліджень, зокрема уран-свинцевим і калій-аргоновим, широко застосовує прецизійні мінералого-геохімічні методи дослідження акцесорних мінералів.

Актуальність його досліджень зумовлена необхідністю проведення міжрегіональ-

ної кореляції основних стратиграфічних підрозділів окремих геоблоків УЩ, без чого неможливе уточнення особливостей його геологічної будови. Результати геохронологічних досліджень ученого на основі U-Pb ізотопного датування акцесорного циркону допомагають реконструювати етапи геологічного розвитку УЩ в археї і мають глобальний інтерес. На основі комплексного вивчення циркону фізичними, ізотопно-геохімічними і мінералогічними методами дослідження Олександр Миколайович удосконалив геохронологічну шкалу архею УЩ; розробив морфогенетичну та ізотопно-геохімічну класифікацію цирконів із архейських утворень УЩ; установив природу поліфазного формування циркону в геологічних комплексах зі складною поліциклічною історією розвитку й довів можливість виявлення відповідності окремих фаз циркону конкретним геологічним подіям.

Результати виконаних О.М. Пономаренком досліджень застосовують у кореляційних стратиграфічних схемах Українського щита Національного стратиграфічного комітету (НСК) України і в роботах із ДГК-200 для листів Росинсько-Тікицького району УЩ. Розроблені ним методики й результати ізотопно-геохімічних і мінералогічних досліджень застосовують під час проведення робіт із геохронологічного датування докембрійських утворень, які виконують в ІГМР ім. М.П. Семененка НАН України.

Учений — автор понад 130 наукових праць, у тому числі трьох монографій. Він бере активну участь у міжнародних та вітчизняних наукових нарадах. Крім науко-

вої, проводить плідну науково-виховну роботу як науковий керівник аспірантів. За безпосередньою участю О.М. Пономаренка у 2002 р. на базі ІГМР ім. М.П. Семененка НАН України створено кафедру цільової підготовки фахівців за спеціальностями «ізотопна геологія», «хроностратиграфія та геохімічні методи пошуків» для студентів геологічного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, де він читає курс лекцій. Олександр Миколайович — один з ініціаторів створення і керівник Центру колективного користування приладами при ІГМР ім. М.П. Семененка НАН України «Мас-спектрометричний центр твердофазного, газового ізотопного та мікроелементного аналізу».

О.М. Пономаренко — заступник голови Комісії з хроностратиграфії, класифікації, термінології та номенклатури фанерозою, член Архейської комісії, Палеопротерозойської комісії, заступник голови спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій при ІГМР НАН України, редколегії «Мінералогічного журналу», збірника наукових праць «Геохімія та рудоутворення», журналу «Записки Українського мінералогічного товариства». Останніми роками він активно працює в Президії НАН України на посаді заступника академіка-секретаря Відділення наук про Землю.

Наукова громадськість, колеги та друзі сердечно вітають Олександра Миколайовича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, творчої наснаги і нових цікавих проектів.